

РЕШЕНИЕ

№ 7504

гр. София, 23.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 23.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **1639** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 284 исл. от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), във вр. с чл. 203 и сл. от АПК. Ищецът С. А. Д. иска присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от противоправно бездействие на Министерство на правосъдието /МП/ в размер на 50 000 лева. Твърди, че изтърпява наказание лишаване от свобода в С. централен затвор. Има шест отделни жалби, които са останали без отговор. Твърди, че е сигнализирал за документни престъпления, престъпления по служба, злоупотреба с власт и служебно положение, извършвани от служители на МП. Описал е произвол и злоупотреба с власт от страна на началника на затвора, който в нарушение на чл. 36, ал. 2 от НК, чл. 3 от ЗИНЗС и чл. 31, ал. 4 и ал. 5 от КРБ от два месеца го е принуждавал да обитава пространства без пряка слънчева светлина, като е застрашавал здравето му. Не е давал индикации да бъдат прилагани спрямо него извънредни правила, имал е примерно поведение, но се чувствал депресиран, подтиснат и с чувство на безнадеждност. Твърди, че министърът на правосъдието не е изпълнил задълженията си по чл. 10, ал. 1 ЗИНЗС като не е осъществявал контрол по изпълнение на наказанията. Няма значение дали жалбите са били придвижвани. Ето защо претендира обезщетение в размер на 50 000 лв.

Ответникът Министерството на правосъдието оспорва иска. Твърди, че не са налице кумулативно предвидените в разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ материалноправни предпоставки за ангажиране отговорността на държавата. Не се установява наличие на неизпълнение на вменено от закона задължение и не са

представени доказателства за обстоятелствата, на които се основава иска. Не е налице незаконосъобразно бездействие от страна на министерство на правосъдието, както и на неговите служители, Твърди още, че лишеният от свобода не е търпял твърдените неимуществени вреди в резултат на бездействие. От събраните писмени доказателства не се доказва вреда, незаконосъобразни действия или бездействия, както и причинна връзка между тях. Твърди, че не е пасивно материално-правно легитимиран да отговаря по тези иски. Не е налице бездействие. Подадените от ищеца жалби са били препращани по компетентност – на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“.

СГП счита, че исковете са неоснователни.

Съдът, като взе предвид становищата на страните, както и събраните по делото писмени доказателства, намира за установено следното.

По делото се установява, че действително ищецът е подал в министерството на правосъдието шест молби, както следва:

Молба № 1956/15.5.2017 г., в която се обсъжда началника на затвора П. К., като се използват различни епитети и квалификации, без обаче да се сочат конкретни факти. Твърди, че е незаконно лишен от свобода, като началникът на Затвора твърди, че не е сигнализирал органите.

В жалба № 4221/12.9.2017 г. сочи, че 17 г. е лишен от свобода; излага твърдения за добро поведение; твърди извършване на престъпления; иска лична среща.

В жалба № 2512/19.4.2018 г. се излагат твърдения, че е незаконосъобразно лишен от свобода. Иска лична среща с министъра на правосъдието.

В № 3361/14.6.2018 г. отново твърди, че незаконно лишен от свобода; не е разгледана касационната му жалба, за които твърдения е сезирал началниците на затвора. Излага твърдения за кореспонденция с главния прокурор. Оплаква се, че е имало само регистрационен дневник.

По жалба № 3821/4.7.2018 г. отново излага твърдения за неосъществяван контрол, като сочи, че е незаконно лишен от свобода. Искан е лична среща с министъра, но такава му е била отказана. Твърди „камуфлажна“ проверка. Твърди, че „ответникът“ е имал практика да не придвижва молбите му.

Шестата жалба е с № 94-С-232/18.12.2018 г. до министъра на правосъдието. Ищецът твърди, че е налице неизпълнение на чл. 10, ал. 1 ЗИНЗС; излага свои твърдения относно началника на Затвора С.; за други затворници /избягали от затвора/, твърдения за престъпления, за това, че иска среща с психолог за това, че се чувства силно притеснен, че е имал престой на открито, в „кафе“ с мрежа над главата, от което се чувствал още повече подтиснат; не е имал възможност да го огрее слънце. Имал е среща с двама психолози, за единия от които твърди, че е имал несъвместимост; излага оплаквания от нея. Твърди, че служителите на Затвора не са уведомявали министъра за извършвани нарушения, без да сочи кои точно. Иска да се изискат и предишните пет жалби и да бъде извикан на лична среща, за да се иницират всякакви проверки, както и че за шести път уведомява, че е незаконно лишен от свобода.

На тази молба е получен отговор от ищеца видно от разписка за връчване, на 24.1.2019 г. /л.45/, който отговор се съдържа в писмо № 94-С-232/16.1.2019 г., подписано от министъра на правосъдието, в което се сочи, че по тази молба е извършена проверка от Инспектората по чл. 46 ЗСВ към министерството на правосъдието, но не са установени нарушения.

Съдът, като взе предвид така установената фактическа обстановка, намира, че искът е

неоснователен.

За да бъде ангажирана отговорността на ответника по иск с правно основание [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) следва да се установи наличието кумулативно на елементите на фактическия състав на правната норма, а именно установена по съответния ред незаконосъобразност на административен акт, действие или бездействие, настъпването на преки и непосредствени вреди от акта, съответно действието или бездействието и причинно-следствена връзка между действието на акта, съответно действието или бездействието и настъпилия в поддържания от ищеца размер на вредоносния резултат.

Под дейност на администрацията следва да се разбира такова действие, бездействие или акт, които имат властнически характер и са насочени към възникване на административно отношение между административен орган и ищеца. За да е налице незаконосъобразно бездействие при или по повод осъществяване на административна дейност, трябва да е съществувало задължение за действие на органа, упражняващ административна дейност.

В тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#).

Следва да се установи налице ли е незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност във връзка с дейностите, за които ищецът твърди, че е налице неизпълнение на задължения.

В случая, действително, съгласно [чл. 10, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането по стража \(ЗИНЗС\)](#) министърът на правосъдието осъществява общо ръководство и контрол върху дейността по изпълнение на наказанията, но прякото ръководство и упражняването на непосредствен контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби са възложени на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", която е самостоятелно юридическо лице в системата на Министерството на правосъдието.

Дейността на администрацията на затвора е дейност по осъществяване функциите на затворите като места за изтърпяване на наказанията лишаване от свобода и по своя характер представлява административна дейност на орган, на когото [ЗИНЗС](#), респ. [ППЗИНЗС](#) е предоставил административни правомощия. По своя характер, съдържание и начин на осъществяване спрямо изтърпяващите наказание лишаване от свобода в местата за лишаване от свобода те са властнически. Изрично законът забранява осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отношение- [чл. 3, ал. 1 ЗИНЗС](#), като в, ал. 2 и 3 на същата разпоредба определя кое се смята за изтезания, жестоко или нечовешко отношение.

Ищецът твърди, че е налице хипотезата на [чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ](#) - незаконосъобразно бездействие на министъра. Министерството на правосъдието обаче не е натоварено със задължения за осигуряване на твърдяното от ищеца пространство за престой на открито. Тези задължения, по арг. от чл. 164, ал. 1 и чл. 256, ал. 4 ЗИНЗС се осъществяват от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Следва да се отбележи, че по този въпрос /видно от писмо от 18.4.2019 г. на СГП – л. 39/ е налице произнасяне и от ЕСПЧ – жалба № 891/05 като е прието, че „не е налице нарушение на чл. 3 от Конвенцията на основание физическите условия на задържане“.

На следващо място, основните твърдения в шестте молби на ищеца до министъра на правосъдието са относно в това, че е незаконосъобразно лишен от свобода.

Министърът на правосъдието обаче не е компетентен да се произнесе по този спор; по него не е компетентен и началникът на затвора. Ето защо и не може да се постави въпрос за неспазване на чл. 10, ал. 1 ЗИНЗС – така, както се твърди в исковата молба. По отношение за твърденията за наличие на извършвани престъпления, вкл. и от началника на Затвора. Следва да се посочи, че министърът на правосъдието също няма правомощия в тази насока, във връзка с общия контрол на изпълнението на наказанията. Същевременно, ищецът е имал възможност да изложи тези си твърдения, като се установява, че е писал множество сигнали до органите на Прокуратурата. Отделен е и въпросът, че в шестте си молби ищецът не е посочил конкретни деяния, извършвани от служители на затворите, които да съдържат данни за извършени престъпления с оглед сезирането на Прокуратурата от министъра на правосъдието. Ето защо съдът намира, че исковете са неоснователни и следва да се отхвърлят. Въз основа на тези мотиви съдът

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от С. А. Д., ЕГН [ЕГН] срещу Министерството на правосъдието за присъждане на сумата от 50 000 лева обезщетение за претърпени неимуществени вреди от противоправно бездействие на министъра на правосъдието за извършване на контрол по изпълнение на наказанията, във връзка с молби вх. № 1956/15.5.2017 г.; № 4221/12.9.2017 г.; № 2512/19.4.2018 г.; № 3361/14.6.2018 г.; № 3821/4.7.2018 г. и № 94-С-232/18.12.2018 г.

. РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяването до страните.

СЪДИЯ: